

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittäminen ja hyvinvoinnin edistäminen kohti yhdenvertaisuutta

Hakuinfo 10.10.2023

Tilaisuuteen esitetyt ennakkokysymykset:

Millaisia hankekokonaisuuksia toivotaan haettavaksi? Onko toiveita julkisten palveluiden ja järjestöjen yhteistyön muodoista?

Hakuun toivotaan hankekokonaisuuksia, jotka konkreettisesti edistävät hakuilmoituksessa esitettyjä painopisteitä ja toteuttavat aidosti valtakunnallista kehittämishanketta.

Eri sektoreiden välisen yhteistyön osalta tärkeää on, että yhteistyön muodot on konkreettisesti kuvattu hankesuunnitelmassa ja yhteistyötahot ovat sitoutuneet mukaan yhteistyöhön. Yhteistyöllä tulee olla selkeä lisäarvo hankkeelle.

Onko hyvä keskittyä selkeästi vain yhteen teemaan esim. Lasten, nuorten ja heidän vanhempiensa kanssa työskentelevien eri alojen ammattilaisten osaamisen vahvistaminen kehittämällä toimintakulttuureja?

Hankkeessa on mahdollista toteuttaa useampaa teemaa, mutta kannattaa tarkasti miettiä oman hankkeen fokus ja tavoitteet. Mikäli lähdetään kovin laajoilla tavoitteilla liikkeelle, voi hankesuunnitelmasta tulla helposti jäsentymätön. Ei esimerkiksi kannata ajatella, että arvioinnissa tulisi "lisäpisteitä" mikäli on huomioinut mahdollisimman monta painopistettä vaan nimenomaan keskittyä siihen, että haettava hanke on toiminnan näkökulmasta linkittynyt vähintään yhteen painopisteeseen, ja tämä yhteys on tunnistettu sekä kuvattu hyvin hankesuunnitelmaan.

Onko mahdollista liittää kehittämishankkeen arviointiin mukaan yhteistyötahona yliopiston edustajia?

ESR+ kehittämishankkeissa edellytetään vähintään toiminnan itsearviointia. Hanke voi hankkia ulkopuolista arviointia myös ostopalveluna. Se miten hankkeen arviointia toteutetaan, kuvataan hankesuunnitelmassa.

Voiko hankeidea liittyä tutkimusnäyttöön perustuvan menetelmän implementointiin?

Periaatteessa on mahdollista, mikäli menetelmää ei ole esimerkiksi aiemmin implementoitu kyseisessä muodossa ja hankkeen kehittämisenäkökulma on selkeä eli mitä uutta hankkeen kautta voidaan tuoda palveluihin.

Saako hanke sisältää myös tieteellisen tutkimuksen tekoa intervention kehittämisen osana?

ESR+ hankkeissa tieteellisen tutkimuksen tekeminen ei voi olla hankkeen pääsisältö. Hanketoimintaan voidaan liittää tutkimuksellisia osia, mutta tämä tulee kuvata hankesuunnitelmaan sekä perustella mitä

lisähyötyä tutkimuksellinen osio tuo hankkeen varsinaiseen toteutukseen. Tutkimuksellisen toiminnan tulee ensisijaisesti palvella hankkeen toteuttamista ja siitä saatavan tiedon on oltava yleisesti hyödynnettävää.

Millaista omarahoitusta edellytetään? Prosentteina hankkeen kuluissa ja voiko se olla taustaltaan esim. OKM yleisavustusta?

ESR+ hankkeiden EU- ja valtion rahoituksen osuus on pääsääntöisesti 75 % hankkeen kokonaiskustannuksista, joten toteuttajilta edellytetään 25 % omarahoitusta hankkeelle. Hakijan tulee varmistaa avustuksen myöntäjältä (tässä esim. OKM), voiko avustusta yhdistää/käyttää ESR+ hankkeen osarahoituksena.

Millä tavoin ja millä tasolla tämän haun hankkeiden tulee tukea erityistavoitteen 4.3 tavoitetta vahvistaa heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden kiinnittymistä koulutukseen ja työmarkkinoille?

Tässä haussa painotus heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevien koulutukseen ja työmarkkinoille siirtymisen tukemisesta on enemmän välillinen. Haussa keskitytään teemakuvauksen mukaisesti lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittämiseen ja sitä kautta yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja sukupuolten tasa-arvon vahvistamiseen. Erityisesti halutaan kehittää julkisten palveluiden laatua, jota voidaan seurata palvelun laatu indikaattorilla.

Kohdentuuko rahoitus erityisesti lastensuojelun kehittämiseen vai voiko kohdentua esimerkiksi kuntoutukseen?

Haku ei kohdistu erityisesti lastensuojelun kehittämiseen vaan laajemmin uusien tukimuotojen kehittämiseen sosiaali- ja terveystieteiden, varhaiskasvatuksen, opetuksen, nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntapalveluiden kentällä sekä myös monialaisen yhteistyön ja yhteistyörakenteiden kehittämiseen.

Tuleeko keväällä tähän toinen hakukierros ja jos niin onko niissäkin syksyn haun tapaan kaikki alateemat auki?

Heti keväällä ei ole tulossa uutta hakukierrosta tästä valtakunnallisesta teemasta. Aikaisintaan haku on auki ensi syksynä. Haun painotukset ja auki olevat alateemat päätetään vasta lähempänä haun aukeamista.

Tilaisuudessa esitetyt kysymykset vastauksineen:

Tuleeko kaikki kohderyhmän ihmisryhmät (lapset, nuoret, heidän vanhempansa) olla yksittäisessä hankkeessa mukana, vai voiko hanke keskittyä johonkin kohderyhmään erityisesti (huomioiden toki kokonaisuus)? 😊

Hankkeessa tulee fokusoida mihin kohderyhmään hanke suunnataan. Monissa hankkeissa lapset, nuoret tai perheet ovat lopullisia hyödynsajia palveluiden kehittämisestä ja voivat olla mukana pilotoimassa toimintaa, mutta hankkeen varsinaisena kohderyhmänä ovat esimerkiksi palvelua toteuttavat tai kehittävät ammattilaiset. Kohderyhmää on hyvä lähteä hahmottelemaan hankkeen tavoitteista ja toimenpiteistä käsin. Kehen tai mihin meidän tulee toimenpiteitä kohdistaa, jotta saamme tavoiteltavan muutoksen aikaan? Halutaanko hankkeella kehittää esimerkiksi parempaa palvelua lasten, nuorten tai perheiden käyttöön, jolloin varsinaisena kohderyhmänä ovat todennäköisesti palvelua toteuttavat ammattilaiset. Vai kehitetäänkö toimintamallia ja samalla pilotoidaan esimerkiksi vanhemmille suunnattua ryhmä-, yksilö- tms. tukitoimintaa, jolloin vanhemmat voivat olla tämän osalta hankkeen varsinaista kohderyhmää/osallistujia.

Minkä kokoisia hankkeita tässä on ajateltu rahoitettavan? Toivotaanko siis ennemminkin 100 000 - 200 000 euron hankkeita vai laajempia esim. 1 000 000 euron hankkeita? Jatkokysymyksenä edelliseen: onko toiveena enemmän yhteistyöhankkeet vai yhden toimijan hankkeen (riippuen toki haetusta määrärahasta)?

Koska kyseessä on valtakunnallisten hankkeiden haku, joiden toiminta-alue on laaja, hankkeiden kustannusarviot heijastavat tätä eli ne ovat keskimäärin suurempia kuin esimerkiksi yksittäisten alueiden hankkeissa. Hankkeen kustannusarvioon vaikuttaa suoraan se, minkälaista toimintaa aiotaan toteuttaa ja miten laajalla alueella hanke tulee toimimaan.

Molemmat toteutusmuodot, yhden toteuttajan hankkeet ja ryhmähankkeet, ovat haussa mahdollisia ja yhtä toivottuja.

Onko lasten ja nuorten kohderyhmänä olemiselle jotain ikärajaa asetettu?

Koska lapset eivät ole hankkeissa suoraa kohderyhmää, vaan lopullisia hyödynsajia hankkeen toimenpiteistä, ei "ikärajaa" ole määritelty. Mikäli hankkeissa on varsinaisina osallistujina nuoria, on huomioitavaa, että järjestelmä ei välttämättä anna kirjata hankkeen toteutusvaiheessa osallistujaseurantaan alle 15-vuotiaita henkilöitä.

Jatkokysymyksenä edelliseen: onko toiveena enemmän yhteistyöhankkeet vai yhden toimijan hankkeen (riippuen toki haetusta määrärahasta)?

Odotamme valtakunnallisesti vaikuttavia hankkeita ottamatta kantaa euromääriin, sisältö ratkaisee. Kansallisen kehittämistoiminnan täydentäminen, hallinnonalojen yhteistyö sekä vahva kehittämisote keskeisiä, ks. hakuilmoitus: [EURA 2021: Valtakunnallinen hankehaku: Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittäminen ja hyvinvoinnin edistäminen kohti yhdenvertaisuutta/Riksomfattande projektutlysning: Utveckling av tjänster för barn, ungdomar och familjer och befordran av välbefinnande mot jämlikheten](#)

Mitä kaikkea lasketaan omarahoitukseksi? Voiko se olla esimerkiksi vapaaehtoistyötä tai muita hakijatahon resursseja, joita hankkeeseen käytetään?

Omarahoituksen tulee olla rahallista panosta hankkeen kustannusten kattamiseen, eikä omarahoitusta voi kerryttää esimerkiksi vapaaehtoistyöllä. Toteuttajalla tulee olla edellytykset kattaa hankkeesta aiheutuvat kustannukset, koska kustannukset korvataan takautuvasti maksatushakemusten myötä.

Hakuilmoituksessa puhutaan enemmän lasten, nuorten ja perheiden peruspalveluista - onko tätä hankerahoitusta mahdollista kohdentaa esimerkiksi lastensuojelun kontekstissa toteutuvan monialaisen yhteistyön ja osallisuutta edistävien toimintamallien kehittämistoimiin?

Tässä haussa kohdennetaan kehittämistyötä perustason palveluihin. ESR+ toimintalinja 5.1 Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen kohdentuu erityisesti lastensuojelun kehittämiseen. Kyseisen toimintalinjan alueelliset haut päättyivät 2.10.23.

Eli voiko näihin hankkeisiin osallistua yritykset - ei pelkästään yhteisöt / yhdistykset?

Tuen hakijan tulee olla julkisoikeudellinen yhteisö tai yksityisoikeudellinen oikeushenkilö. Yritykset voivat olla hakijoina, mutta ESR+ hankkeilla ei voida kehittää yksittäisen yrityksen liiketoimintaa ja hankkeessa kehitettävien tuotosten tulee olla kaikille avoimia ja julkisesti levitettäviä. ESR+ hankkeissa yritykset voivat olla myös hankkeiden toimenpiteiden kohderyhmää silloin, kun hankkeessa esimerkiksi koulutetaan yritysten henkilökuntaa tai osallistetaan heitä yhteiskehittämiseen. Yritysten mukana oloa hankkeissa raportoidaan seurantaraportilla yritys-/organisaatioindikaattorilla.

Mietin painotuksia monitoimijuudesta ja yhtäältä perustason palveluiden kehittämistä. Voiko olla esim. konsortio, jossa päähakijana on kansalaisjärjestö ja yhteistyökumppaneina (ei välttämättä edes osahankkeen toteuttajina) viranomaistoimijoita? Koska peruspalvelut kuitenkin viranomaisten vastuulla, niin vaikea hakuilmoituksen pohjalta hahmottaa, voiko näissä liidi olla kuitenkin järjestötoimijoilla. Kiitos!

Mikäli hankkeen päätoteuttaja on kansalaisjärjestö ja tavoitteena on kehittää perustason palveluita, tulee yhteistyön viranomaistoimijoihin olla mietittynä ja heidät sitouttaa mukaan esimerkiksi yhteistyökumppaneiksi, jotta palveluiden kehittämiseen voidaan aidosti päästä yhdessä. Hankesuunnitelman liitteeksi kannattaa liittää mahdolliset yhteistyötä todentavat aie- tai yhteistyösopimukset.

Hakemuksen liitteeksi tulee liittää viestintäsuunnitelma. Tuleeko hakuun yhteinen viestintäsuunnitelmapohja vai käyttävätkö hakijat omia pohjiaan?

Ei ole erillistä omaa viestintäsuunnitelman pohjaa. Koordinaatiohanke tukee myös viestintä- ja vaikuttamissuunnitelman tekemisessä, joten sieltä saa varmasti hyviä vinkkejä suunnitelman tekemiseen. Koordinaatiohankkeen järjestämissä kahdessa eri työpajassa (samansisältöiset) käydään läpi viestintäsuunnitelman runkoa ja autetaan ideoinnissa. Sen pohjalta hakijat pääsevät kirjoittamaan omat viestintäsuunnitelmat. www.osallisuudenkoordinaatio.fi

Kuinka paikallisia hankkeet voivat olla? Vai pitääkö ulottua useamman kunnan/hyvinvointialueen alueelle?

Eli alueena vähintään 2 RR-elyä eli esim. länsi+etelä-suomi, tällöinkö tulkinta, että on valtakunnallinen?

Teemasta rahoitetaan valtakunnallisia kehittämishankkeita. Hankkeiden tulee olla toiminta-alueeltaan riittävän laajoja, jotta ne voidaan katsoa valtakunnallisiksi hankkeiksi. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että toimintaa toteutetaan usean RR-ELY-keskuksen alueella. Toiminnan toteutuminen kahden RR-ELY:n alueella (esimerkiksi Etelä-Suomi ja Länsi-Suomi) on vähimmäisvaatimus.

Tilaisuudessa jaetut vinkit/linkit:

Hallitusohjelma: [Vahva ja välittävä Suomi : Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma 20.6.2023 \(valtioneuvosto.fi\)](https://valtioneuvosto.fi)

Lastensuojelun sosiaalisia innovaatioita ja kehittämistyötä tukee SOILA-koordinaatio, joka sisarhanke . Erilliset haut päättyneet juuri 5.1 aluehakuihin. Tehdään vahvasti yhteistyötä!!! www.thl.fi/soila.
<https://rakennerahastot.fi/-/turvaverkkoja-nuorten-tulevaisuuteen-hakuihin-jatettiin-kaikkiaan-51-hakemusta-jotka-kattavat-28-hankekokonaisuutta>

Tässä vielä linkki Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden koordinaation verkkosivuille:
www.osallisuudenkoordinaatio.fi

Ja osallisuuden koordinaation uutiskirjeen pääset tilaamaan suoraan alla olevasta osoitteesta
 <https://osallisuudenkoordinaatio.fi/uutiskirje/>

Uutiskirjeemme kautta saat ajankohtaisen tiedon koordinaatiostamme kuten työpajoista ja sparrauksista. Tilaa ja lue lisää!

Täältä vauhtia kehittämiseen: https://www.socca.fi/tapahtumat/ot-webinaarisarja_tutkimuksen_kehittamisen_ ja_kaytannon_yhdyspinnoilla.338.html

Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaation verkkosivut:
thl.fi/yhdenvertainenosallisuus

Syvennä osallisuustietoa ja ota osallisuustyökalut käyttöön:
[Osallisuuden edistäjän opas \(THL 2023\)](#)